Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 26. septembra 2013 *

„Pritožba — Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) — Strukturna pomoč Skupnosti regiji Martinique — Znižanje finančne pomoči — Javna naročila gradenj — Skladnost aktivnosti z določbami Unije — Usklajevanje postopkov za oddajo javnih naročil gradenj — Direktiva 93/37/EGS — Člen 2 — Pojem ‚neposredna subvencija' — Pojem ‚športni, rekreacijski in počitniški objekti'"

V zadevi C-115/12 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 1. marca 2012,

Francoska republika, ki jo zastopajo E. Belliard, N. Rouam in G. de Bergues, agenti,

tožeča stranka,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata F. Dintilhac in A. Steiblytė, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik senata, J. Malenovský, U. Lõhmus (poročevalec), M. Safjan, sodniki, in A. Prechal, sodnica,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. marca 2013,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 18. aprila 2013

izreka naslednjo

Sodbo

1 Francoska republika s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 16. decembra 2011 v zadevi Francija proti Komisiji (T-488/10, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Splošno sodišče zavrnilo njeno ničnostno tožbo zoper Sklep Komisije št. C(2010) 5229

* Jezik postopka: francoščina.

z dne 28. julija 2010 o ukinitvi dela prispevka Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) iz naslova enotnega programskega dokumenta za cilj št. 1 – strukturna pomoč Skupnosti regiji Martinique v Franciji (v nadaljevanju: sporni sklep).

Pravni okvir

Uredba (ES) št. 1260/1999

2 Uredba Sveta (ES) št. 1260/1999 z dne 21. junija 1999 o splošnih določbah o Strukturnih skladih (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 14, zvezek 1, str. 31) v členu 12 z naslovom „Združljivost“ določa:

„Aktivnosti, ki se financirajo iz skladov[, …] morajo biti v skladu z določbami Pogodbe in pravnih aktov, sprejetih na njeni podlagi, ter s politikami in dejavnostmi Skupnosti, vključno s pravili o […] oddaji javnih naročil […].“

Direktiva 93/37/EGS

3 Direktiva Sveta 93/37/EGS z dne 14. junija 1993 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil za gradnje (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 2, str. 163) je bila spremenjena in nadomeščena z Direktivo 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132), ki je začela veljati 31. januarja 2006. Vendar se za ta spor glede na čas dejanskega stanja še uporabi Direktiva 93/37.

4 Člen 1(a) te direktive določa, da so „javna naročila gradenj za plačilo pisno sklenjene pogodbe med izvajalcem in naročnikom, kakor je opredeljen v (b) tega člena, katerih predmet je izvedba, ali oboje – izvedba in projektiranje gradenj, povezanih z eno od dejavnosti iz Priloge II, ali gradnja, opredeljena v (c) navedenega člena ali izvedba neke gradnje, ne glede na način, ki ustreza zahtevam naročnika“.

5 Člen 2 te direktive določa:

„1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da naročniki izpolnijo ali zagotovijo izpolnjevanje določb te direktive, če neposredno subvencionirajo z več kot 50 % naročilo gradenj, ki ga odda drug subjekt kakor države same.

2. Odstavek 1 zadeva le naročila, ki so vključena v razred 50, skupino 502, po nomenklaturi splošne industrijske klasifikacije gospodarskih dejavnosti v Evropskih skupnostih (NACE) in pogodbe v zvezi z gradnjami bolnišnic, športnih, rekreacijskih in počitniških objektov, šolskih in univerzitetnih zgradb ter zgradb za upravne prostore.“

Dejansko stanje

6 Dejansko stanje, iz katerega izhaja ta spor, kot je navedeno v točkah od 1 do 13 izpodbijane sodbe, je mogoče povzeti, kot sledi.

7 Komisija je s sklepom C(2000) 3493 z dne 21. decembra 2000 odobrila enotni programski dokument za strukturno pomoč Skupnosti regiji Martinique, ki je za Francijo cilj št. 1, za obdobje od 1. januarja 2000 do 31. decembra 2006, ki predvideva udeležbo Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) v višini 17 150 000 EUR za „neposredno pomoč turističnim podjetjem in drugim turističnim subjektom“.

8 Société martiniquaise des villages de vacances (v nadaljevanju: SMVV), ki upravlja počitniški kompleks Les Boucaniers du Club Méditerranée na Martiniquu (v nadaljevanju: klub Les Boucaniers), se je v letu 2003 odločila, da bo ta kompleks prenovila in razširila.

9 Regionalni svet Martiniqua je 3. avgusta 2004 sprejel plačilo regionalne subvencije v znesku 2 492 750 EUR za projekt prenove in razširitve kluba Les Boucaniers, katerega nosilec je bila družba SMVV in katerega skupni stroški so bili ocenjeni na 49.981.446 EUR.

10 Komisija je s Sklepom C(2004) 4142 z dne 18. oktobra 2004 odločila, da bo Skupnost k navedenemu projektu prispevala 12 460 000 EUR.

11 Régija Martinique in SMVV je 24. marca 2005 za ta projekt podpisala sporazum o regionalnem razvoju.

12 Računsko sodišče Evropskih skupnosti je v obdobju od 25. junija do 13. julija 2007 opravilo revizijo zadevnega projekta. V dopisu z dne 11. februarja 2008 je Francosko republiko obvestilo o uvodnih ugotovitvah te revizije. Med drugim je ugotovilo nespoštovanje postopka oddaje javnega naročila za prenovo in razširitev, ki se uporabi, ker so več kot 50 % projekta financirali naročniki. Računsko sodišče je, upoštevaje subvencijo ESRR, regionalno subvencijo in državno subvencijo 16 690 000 EUR ter dejstvo, da se za to subvencijo uporabi davčna olajšava na podlagi člena 199j B francoskega Code général des impôts (splošni davčni zakonik), navedlo, da je bilo 63,33 % tega projekta financiranega z javno pomočjo. Računsko sodišče se je v zvezi s tem med drugim sklicevalo na člen 2 Direktive 93/37.

13 Francoska republika je z dopisom z dne 20. maja 2008 med drugim izpodbijala, da je mogoče zadevno davčno olajšavo šteti za neposredno subvencijo v smislu člena 2(1) Direktive 93/37. Poleg tega je poudarila, da prenovitvena in razširitvena dela v klubu Les Boucaniers niso pomenila gradnje športnih, rekreacijskih in počitniških objektov v smislu odstavka 2 tega člena. Navedena dela naj torej ne bi spadala na področje uporabe navedenega člena.

14 Komisija je 28. julija 2010 s spornim sklepom odločila, da bo v celoti ukinila finančno pomoč ESRR za projekt prenove in razširitve kluba Les Boucaniers.

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

15 Francoska republika je s tožbo, vloženo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 11. oktobra 2010, predlagala, naj se sporni sklep v celoti razglasi za ničen.

16 Francoska republika je v podporo tožbi navedla štiri tožbene razloge. S prvim tožbenim razlogom je zatrjevala kršitev člena 2(1) Direktive 93/37, ker je Komisija menila, da je bila oddaja naročila za prenovo in razširitev kluba Les Boucaniers naročilo gradenj, ki so jih več kot 50-odstotno subvencionirali neposredno naročniki. Z drugim tožbenim razlogom je zatrjevala kršitev člena 2(2) te direktive, ki naj bi jo Komisija storila z ugotovitvijo da so zadevna dela spadala v okvir pogodb, ki se nanašajo na športne, rekreacijske in počitniške objekte v smislu te določbe. S tretjim tožbenim razlogom je zatrjevala kršitev obveznosti obrazložitve, ker Komisija ni jasno in nedvoumno navedla razlogov, zaradi katerih so prenovitvena in razširitvena dela v klubu Les Boucaniers gradnje športnih, rekreacijskih in počitniških objektov v smislu člena 2(2) Direktive 93/37. S četrtim tožbenim razlogom je podredno zatrjevala kršitev načela sorazmernosti, ker je Komisija za subvencijo ESRR določila korekcijski količnik 100 %.

17 Splošno sodišče je vse navedene tožbene razloge in zato tožbo v celoti zavrnilo.

18 Splošno sodišče je glede prvega tožbenega razloga v točkah od 25 do 33 izpodbijane sodbe najprej obravnavalo trditev Francoske republike, ki je temeljila na ustaljeni sodni praksi s področja državnih pomoči, v skladu s katero naj bi bilo treba šteti, da pojem „subvencija“ zajema zgolj pozitivne dajatve.

19 Splošno sodišče je v zvezi s tem v točki 27 izpodbijane sodbe poudarilo, da pojem subvencija, čeprav je bil omenjen v sodni praksi s področja državnih pomoči v okviru opredelitve pojma državnih pomoči, v tej sodni praksi kot tak ni bil opredeljen.

20 V točki 28 izpodbijane sodbe je opozorilo tudi, da je treba pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je. Splošno sodišče je v naslednji točki navedene sodbe poudarilo, da je namen Direktive 93/37 izogibanje tveganju, da bi se nacionalnim ponudnikom ali kandidatom dajala prednost v postopku oddaje naročila, ki ga izvedejo naročniki, ter hkrati možnosti, da bi subjekt, ki ga financira ali nadzira država, regionalni ali lokalni organi ali drugi subjekti javnega prava, vodili neekonomski razlogi.

21 Splošno sodišče je v točkah 30 in 31 izpodbijane sodbe med drugim navedlo, da je cilj, ki mu zakonodajalec Skupnosti sledi v členu 2 Direktive 93/37, preprečiti, da bi nekateri naročniki skušali obiti zakonodajo javnih naročil in za izvajanje gradenj, ki v resnici spadajo pod javna naročila in ki jih ti naročniki neposredno subvencionirajo v deležu, večjem od 50 %, izbrali zasebne subjekte. Splošno sodišče je v bistvu poudarilo, da ni razlike med primerom, ko naročnik sam sklene pogodbo z izvajalcem, in primerom, ko neposredno subvencionira več kot 50 % naročila gradenj, ki ga odda drug subjekt. Splošno sodišče torej meni, da je namen navedenega člena 2 zagotoviti nepristransko oddajo naročila, kadar imajo javni subjekti odločilen vpliv. Splošno sodišče je zato v točki 32 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je treba pojem subvencije v smislu člena 2(1) Direktive 93/37 razlagati funkcionalno in široko.

22 Splošno sodišče je ugotovilo, da Direktiva 93/37 ne bi imela polnega učinka, če bi bilo mogoče sistem, ki ga določa, izključiti zgolj zato, ker so stroški financiranja naročila znižani zaradi davčnih olajšav, ne pa zaradi dajatev javnega subjekta, ter da pojem „subvencija“ v smislu člena 2(1) navedene direktive ne izključuje zadevnih davčnih olajšav, ki lahko tako kot pozitivne dajatve znižajo stroške financiranja naročila.

23 Splošno sodišče je v točkah 34 in 35 izpodbijane sodbe opozorilo na druge določbe prava Unije, v katerih pojem subvencija ni bil opredeljen kot izključno pozitivna dajatev, in zavrnilo trditev Francoske republike, ki se nanaša na pripravljalne dokumente k prvemu predlogu določbe, ki je postala člen 2(1) Direktive 93/37.

24 Splošno sodišče je nato v točkah 36 in 37 izpodbijane sodbe zavrnilo trditev Francoske republike, da zadevne davčne olajšave niso bile neposredne, kot zahteva navedeni člen 2(1). Oprlo se je na to, da so bile te olajšave neposredno povezane z zadevnim naročilom gradenj in v ta namen opravljenimi investicijami.

25 Splošno sodišče je glede drugega tožbenega razloga v točkah od 42 do 50 izpodbijane sodbe najprej obravnavalo trditev Francoske republike, da so športni, rekreacijski in počitniški objekti tega počitniškega kompleksa zgolj pomožni in da so se dela v bistvu nanašala na hotelsko poslopje z restavracijo.

26 Splošno sodišče je, potem ko je ugotovilo, da se navedena dela nanašajo na enoten projekt, ki zajema prenovo celotnega kluba Les Boucaniers, v točki 43 izpodbijane sodbe navedlo, da je treba pri ugotavljanju, ali zadevno naročilo gradenj pomeni gradnjo takih objektov, upoštevati splošni namen kluba, in ne opravljenih del.

27 Splošno sodišče se je v zvezi s tem v točki 48 izpodbijane sodbe navezalo na ugotovitev Komisije, da klub Les Boucaniers združuje nastanitev, restavracije, športne, rekreacijske in počitniške dejavnosti ter skupne objekte. Poudarilo je, da so značilnost kluba Les Boucaniers, tudi če je velik del njegove površine in zaposlenih povezan z nastanitvijo in restavracijami, dejavnosti, ki pomenijo jedro koncepta tega počitniškega kompleksa in ki so zanj bistvene in vsekakor nujno potrebne. Splošno sodišče je tako ugotovilo, da klub Les Boucaniers zajema športne, rekreacijske in počitniške dejavnosti. Dodalo je tudi, da v obravnavanem primeru ni treba ugotoviti cilja zadevnih pogodb o gradnji, ampak obravnavati, ali zadevni projekt spada v eno od kategorij, določenih v členu 2(2) Direktive 93/37.

28 Splošno sodišče je nato v točki 50 izpodbijane sodbe kot preveč omejevalno zavrnilo oceno stroškov del, ki jo je navedla Francoska republika in v skladu s katero se je le 10,6 % stroškov del prenove in razširitve kluba Les Boucaniers nanašalo na športne, rekreacijske in počitniške objekte.

29 Splošno sodišče je v točkah 53 in 54 izpodbijane sodbe ugotovilo, da NACE ni upoštevna za razlago pojma športni, rekreacijski in počitniški objekti, navedenega v členu 2(2) Direktive 93/37.

30 Nazadnje, Splošno sodišče je v točki 57 izpodbijane sodbe ugotovilo, da pojem športni, rekreacijski in počitniški objekti v smislu člena 2(2) Direktive 93/37 ne zahteva obstoja povezave s tradicionalnimi potrebami javnosti ali splošnim interesom. Splošno sodišče je v zvezi s tem v točkah od 58 do 64 izpodbijane sodbe poudarilo, da zadevni pojem, čeprav vsebuje naštevanje, ni omejen z nikakršnim merilom in ga je treba razlagati funkcionalno in široko, pri čemer se ne sme ogroziti namen zagotavljanja polnega učinka Direktive 93/37. Splošno sodišče meni, da restriktivna razlaga pojma športni, rekreacijski in počitniški objekti ni v skladu s cilji te direktive.

31 Splošno sodišče je glede tretjega tožbenega razloga v točkah od 69 do 71 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je Komisija glede na pojasnila, navedena v spornem sklepu in med upravnim postopkom, svojo ugotovitev pravno zadostno obrazložila.

32 Splošno sodišče je glede četrtega tožbenega razloga v točki 74 izpodbijane sodbe ugotovilo, da glede na to, da so zadevna dela enoten projekt, znesek pomoči, za katero je bila ugotovljena nepravilnost, zajema vso pomoč, ki je bila predvidena za ta projekt. Celotno financiranje projekta je bilo torej nepravilno, tako da je ESRR napačno dodelil celotno finančno pomoč. Splošno sodišče je zato ugotovilo, da sprememba na podlagi načela sorazmernosti ni bila potrebna.

Predlogi strank

33 Francoska republika Sodišču predlaga, naj:

— izpodbijano sodbo v celoti razveljavi in

— samo dokončno odloči o sporu in razglasi sporni sklep za ničen ali vrne zadevo v razsojanje Splošnemu sodišču.

34 Komisija Sodišču predlaga, naj:

— ugotovi, da sta drugi del prvega pritožbenega razloga in prvi del tretjega pritožbenega razloga nedopustna, ali ju, podredno, zavrne in zavrne pritožbo v celoti in

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pritožba

35 Francoska republika v podporo pritožbi navaja tri pritožbene razloge.

Prvi pritožbeni razlog: napačna uporaba prava v zvezi z uporabo člena 2(1) Direktive 93/37

Navedbe strank

36 Prvi pritožbeni razlog, ki ga Francoska republika navaja v podporo pritožbe, je sestavljen iz dveh delov.

37 Ta država članica s prvim delom prvega pritožbenega razloga navaja, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je štelo, da je bilo davčno olajšavo mogoče opredeliti kot „subvencijo“ v smislu člena 2(1) Direktive 93/37.

38 Francoska republika meni, da je opredelitev, ki jo je navedlo Splošno sodišče, v nasprotju z besedilom člena 2(1) Direktive 93/37 in namenom zakonodajalca Unije, da pojem subvencije omeji na pozitivne dajatve. Prvič, Splošnemu sodišču očita, da se je oddaljilo od standardne opredelitve tega pojma, ki jo je Sodišče določilo na področju državnih pomoči. Ker v zadevni direktivi ni nikakršnih drugačnih pojasnil, je treba navedeni pojem opredeliti glede na običajni pomen „subvencije“, da se zagotovi spoštovanje načela pravne varnosti. Drugič, trdi, da je njena razlaga podprta s tem, da je končna različica te določbe drugačna od različnih predlogov, navedenih v pripravljalnih dokumentih, v katerih je bil med drugim namesto izraza „subvencija“ uporabljen izraz „financiranje“. Tretjič, dodaja, da nujnost ohranjanja polnega učinka določbe, ki jo navaja Splošno sodišče, ne more pomeniti, da se za to določbo uporabi funkcionalna razlaga, s katero se da določbi pomen, ki je drugačen od njenega besedila.

39 Francoska republika z drugim delom prvega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je štelo, da je davčna olajšava neposredna v smislu člena 2(1) Direktive 93/37, ker je bila odobrena posebej za zadevno naročilo gradenj, čeprav ni bila odobrena niti nosilcu projekta, niti nosilcu del, niti upravljavcu, niti lastniku zadevnega objekta.

40 Ta država članica trdi, da so bile zadevne davčne olajšave odobrene družbenikom, fizičnim osebam, družb z neomejeno odgovornostjo, ki so investirale v naročilo prenovitvenih in razširitvenih del v klubu Les Boucaniers. Te davčne olajšave naj bi sicer res spodbujale investiranje, vendar naj ne bi neposredno zmanjšale stroškov del.

41 Komisija trdi, da je treba prvi del prvega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen. Drugi del pa je treba zavreči kot nedopusten ali, podredno, zavrniti kot neutemeljen.

Presoja Sodišča

42 Opozoriti je treba, da člen 2(1) Direktive 93/37 zahteva, naj naročniki izpolnijo določbe te direktive, če neposredno z več kot 50 % subvencionirajo naročilo gradenj, ki ga odda drug subjekt.

43 Francoska republika s prvim delom prvega pritožbenega razloga v bistvu trdi, da pojem subvencija v smislu te določbe zajema zgolj pozitivne subvencije in da torej ne zajema davčnih olajšav.

44 Navedeni pojem je treba, glede na to, da ni opredeljen v Direktivi 93/37 in da v zvezi z njim ni posebej napoteno na pravo držav članic, razlagati samostojno in enotno, in sicer ob upoštevanju okvira, v kateri je umeščena določba, v kateri je naveden, in cilja, ki ga ta določba uresničuje (glej v tem smislu sodbo z dne 19. julija 2012 v zadevi Pie Optiek, C-376/11, točka 33 in navedena sodna praksa).

45 Francoska republika ne izpodbija niti ciljev člena 2(1) Direktive 93/37, ki jih je v točkah od 29 do 31 izpodbijane sodbe navedlo Splošno sodišče, niti tega, da ti cilji podpirajo široko razlago pojma subvencije, kot je v točki 43 sklepnih predlogov navedla generalna pravobranilka. Temu sodišču s svojimi trditvami v bistvu očita, da je prekoračilo meje teleološke razlage, ker je ta pojem razlagalo široko in funkcionalno tako, da zajema davčne olajšave.

46 Vendar pojem „subvencija“, v nasprotju s tem, kar trdi Francoska republika, v običajnem smislu pomeni preprosto podelitev prednosti. Ta pojem torej na splošno ni omejen na pozitivne dajatve. Poleg tega taka razlaga ni oslabljena s kakršno koli „tradicionalno“ razlago pojma subvencije, na katero se sklicuje država članica in ki naj bi se uporabljala na področju državnih pomoči.

47 Tudi trditev Francoske republike, da je bila razlaga Splošnega sodišča v nasprotju z namenom zakonodajalca Unije, ker ni upoštevala geneze člena 2 Direktive 93/37, je treba zavrniti.

48 Zgolj na podlagi tega, da je v tej določbi uporabljen pojem „subvencija“, ne pa pojem „financiranje“, ki ga je Komisija uporabila v predlogu člena 1(a) Direktive Sveta 89/440/EGS z dne 18. julija 1989 o spremembi Direktive 71/305/EGS o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj (UL L 210, str. 1), ki ustreza členu 2 Direktive 93/37, ni mogoče sklepati, če ni drugih indicev, da je zakonodajalec Unije ta pojem omejil zgolj na pozitivne subvencije in iz njega med drugim izključil davčne olajšave.

49 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da Splošno sodišče ni nikakor napačno uporabilo prava z ugotovitvijo, da je bilo davčne olajšave mogoče šteti za subvencije v smislu člena 2(1) Direktive 93/37. Zato je treba prvi del prvega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

50 Glede drugega dela tega pritožbenega razloga Francoska republika v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, ne izpodbija dejstev, ki jih je v izpodbijani sodbi ugotovilo Splošno sodišče, ampak pravno kvalifikacijo dejanskega stanja, ki jo je opravilo, torej kvalifikacijo dodeljenih davčnih olajšav kot „neposredne“ subvencije v smislu člena 2(1) Direktive 93/37.

51 Glede na to, da je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da je Sodišče pristojno za preizkus take pravne kvalifikacije (glej med drugim sodbo z dne 1. junija 1994 v zadevi Komisija proti Brazzelliju Lualdi in drugim, C-136/92 P, Recueil, str. I-1981, točka 49), je treba ugotoviti, da je ta del prvega pritožbenega razloga dopusten.

52 Glede vsebinske presoje je treba ugotoviti, da iz besedila člena 2(1) Direktive 93/37 jasno izhaja, da se pojem „neposredna subvencija“ ne nanaša na osebe, ampak na zadevna dela. Naročniki bi na podlagi ozke razlage tega pojma namreč lahko obšli člen 2 Direktive 93/37 in se izognili obveznostim, ki so jim naložene s to direktivo.

53 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Splošno sodišče v točki 36 izpodbijane sodbe ugotovilo, da so bile davčne olajšave neposredno povezane z zadevnim naročilom gradenj, da njihov namen ni bil znižanje nekaterih splošnih stroškov zadevnih oseb in da jih je Francoska republika dodelila za projekt prenove in razširitve kluba Les Boucaniers, in sicer izrecno za izvedbo gradbenih del.

54 Ugotoviti je treba, da je Splošno sodišče v teh okoliščinah pravilno ugotovilo, da je subvencija, kot je navedena v členu 2(1) Direktive 93/37, za financiranje projekta in investicije, izvedene v zvezi z njim, neposredna.

55 V teh okoliščinah je treba tudi drugi del prvega tožbenega razloga Francoske republike, in torej ta tožbeni razlog v celoti, zavrniti kot neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog: Splošno sodišče je napačno uporabilo pravo s tem, da je izkrivilo vsebino spornega sklepa in s svojo presojo nadomestilo presojo Komisije

Navedbe strank

56 Francoska republika z drugim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče izkrivilo vsebino spornega sklepa in s svojo presojo nadomestilo presojo Komisije. Ta država članica meni, da je Splošno sodišče vsebino spornega sklepa izkrivilo s tem, da je štelo, da se je Komisija za ugotovitev, ali naročilo gradnje, ki obsega obnovo in razširitev počitniškega kompleksa kluba Les Boucaniers, spada na področje uporabe člena 2(2) Direktive 93/37, oprla na splošni namen te počitniške vasi, in ne na naravo opravljenih del.

57 Francoska republika v zvezi s tem trdi, da je Komisija šele v okviru ustnega postopka pred Splošnim sodiščem navedla, da je bilo treba upoštevati splošni namen kluba Les Boucaniers, in ne narave v njem opravljenih del.

58 Komisija meni, da ta pritožbeni razlog ni utemeljen.

Presoja Sodišča

59 Glede nadzora izkrivljanja – za katerega Francoska republika trdi, da izhaja iz točke 43 izpodbijane sodbe, v kateri je navedeno, da je Komisija uporabo člena 2(2) Direktive 93/37 preizkusila tako, da je v spornem sklepu obravnavala projekt celovite prenove kluba Les Boucaniers, in da ta obravnava ni temeljila na opravljenih delih, ampak na splošnem namenu tega kluba – je treba poudariti, da iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da mora izkrivljanje očitno izhajati iz listin v spisu, ne da bi bilo treba opraviti novo presojo dejanskega stanja in dokazov (glej med drugim sodbo z dne 6. aprila 2006 v zadevi General Motors proti Komisiji, C-551/03 P, ZOdl., str. I-3173, točka 54).

60 Vendar je treba ugotoviti, da tudi če je sporni sklep mogoče razlagati tako, kot predlaga Francoska republika, drugačna presoja Splošnega sodišča ne pomeni izkrivljanja vsebine tega sklepa (glej v tem smislu sodbo z dne 10. februarja 2011 v zadevi Activision Blizzard Germany proti Komisiji, C-260/09 P, ZOdl., str. I-419, točka 54).

61 V teh okoliščinah glede na to, da ni elementov, ki bi dokazovali vsebinsko nepravilnost razlage spornega sklepa, ki jo je opravilo Splošno sodišče, ni mogoče ugotoviti, da ta razlaga pomeni izkrivljanje ali nadomestitev presoje tega sklepa.

62 Iz tega je mogoče sklepati, da je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Tretji pritožbeni razlog: napačna uporaba prava pri uporabi člena 2(2) Direktive 93/37

Navedbe strank

63 Francoska republika s tretjim pritožbenim razlogom, ki je sestavljen iz dveh delov, izpodbija opredelitev naročila prenovitvenih in razširitvenih del v klubu Les Boucaniers kot gradnje športnih, rekreacijskih in počitniških objektov v smislu člena 2(2) Direktive 93/37.

64 Glede prvega dela tretjega pritožbenega razloga Francoska republika trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je štelo, da je treba pojem športni, rekreativni in počitniški objekti iz člena 2(2) Direktive 93/37 razlagati široko, kot da ni omejen na objekte, namenjene zadovoljevanju tradicionalnih potreb javnosti, torej kolektivnih potreb uporabnikov.

65 Francoska republika trdi, da taka omejitev, čeprav ni izrecno navedena v členu 2(2) te direktive, izhaja iz sistematične razlage glede na besedilo in namen navedene določbe ter druge vrste naročil, na katere se nanaša. Poudarja, da je namen člena 2(2) Direktive 93/37, da se pravila, določena s to direktivo, uporabijo za naročila gradenj, za katera obstaja dejansko tveganje, da bi glede njih naročniki obšli navedena pravila. Ta država članica meni, da tako tveganje obstaja le za objekte, namenjene zadovoljevanju kolektivnih potreb uporabnikov. Vse druge vrste naročil, navedene v členu 2(2) Direktive 93/37, naj bi se namreč nanašale na gradnje, namenjene zadovoljevanju navedenih potreb.

66 Komisija trdi, da je prvi del tretjega pritožbenega razloga nedopusten, ker se skuša z njim spremeniti predmet spora pred Splošnim sodiščem.

67 Komisija podredno trdi, da je navedeni prvi del tega pritožbenega razloga neutemeljen.

68 Francoska republika z drugim delom tega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je štelo, da je treba pojem „naročilo gradenj“ v smislu člena 2 Direktive 93/37 razlagati neodvisno od pojma „javno naročilo gradenj“ v smislu člena 1(a) te direktive in da Komisija torej ni kršila člena 2(2) navedene direktive s tem, da je štela, da je zadevno naročilo gradenj spadalo na področje uporabe te določbe, čeprav ni predstavljalo neposrednega ekonomskega interesa za naročnika.

69 Francoska republika meni, da je treba pojem „naročilo gradenj“ v smislu člena 2 Direktive 93/37 razlagati v povezavi s pojmom „javno naročilo gradenj“, ki zahteva, da je tako naročilo izvedeno v neposrednem ekonomskem interesu naročnika (sodba z dne 25. marca 2010 v zadevi Helmut Müller, C-451/08, ZOdl., str. I-2673, točke od 50 do 52). Ta država članica pojasnjuje, da ni mogoče šteti, da naročilo za prenovo kluba Les Boucaniers predstavlja tak neposreden ekonomski interes zgolj zato, ker ta prenova prispeva k turističnemu in gospodarskemu razvoju regije Martinique. Meni, da so s členom 2 te direktive zajeta le naročila, ki bi bila javna naročila gradenj v smislu člena 1(a) navedene direktive, če bi jih dodelili naročniki.

70 Komisija predlaga, naj se ta del pritožbenega razloga zavrne.

Presoja Sodišča

71 Glede nedopustnosti prvega dela tretjega pritožbenega razloga, ki jo zatrjuje Komisija, je treba poudariti, da je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da bi dovoliti eni stranki, da se pred Sodiščem prvič sklicuje na razloge in trditve, ki jih ni navedla pred Splošnim sodiščem, pomenilo, da ji je omogočeno, da Sodišču, ki ima glede pritožb omejeno pristojnost, predloži spor, ki je širši od tistega, o katerem je razpravljalo Splošno sodišče, ter da je Sodišče v okviru pritožbe pristojno samo za presojo pravne rešitve v zvezi z razlogi, ki so se obravnavali pri Sodišču na prvi stopnji (sodba z dne 1. februarja 2007 v zadevi Sison proti Svetu, C-266/05 P, ZOdl., str. I-1233, točka 95 in navedena sodna praksa).

72 Vendar je iz spisa, predloženega Sodišču, jasno razvidno, da je Francoska republika koncepta kolektivnih potreb uporabnikov in tradicionalnih potreb javnosti izmenično uporabljala v postopku pred Splošnim sodiščem in v okviru pritožbe pred Sodiščem.

73 Tudi če, kot je navedla Komisija, koncept „kolektivne potrebe uporabnikov“ v postopku pred Splošnim sodiščem ni bil uporabljen z istimi besedami, je iz točke 55 izpodbijane sodbe razvidno, da se razlaga Francoske republike glede koncepta „tradicionalne potrebe javnosti“ nanaša na okoliščino, na podlagi katere so v členu 2(2) Direktive 93/37 zajeti zgolj „športni, rekreacijskih in počitniški objekti, ki so odprti javnosti, in ne tisti, ki so rezervirani za zasebne stranke“. Ta pojem je dejansko povezan s kolektivnimi potrebami uporabnikov.

74 Iz tega je mogoče sklepati, da uporaba koncepta kolektivnih potreb uporabnikov v okviru pritožbe ne pomeni spremembe predmeta spora pred Splošnim sodiščem ter da je prvi del tretjega pritožbenega razloga torej dopusten.

75 V okviru vsebinske presoje je treba ugotoviti, ali je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker ni štelo, da je pojem „športni, rekreacijski in počitniški objekti“ v smislu člena 2(2) Direktive 93/37 omejen na objekte, namenjene zadovoljevanju kolektivnih potreb uporabnikov.

76 Ugotoviti je treba, da taka omejitev, kot je Splošno sodišče v bistvu poudarilo v točkah 57 in 58 izpodbijane sodbe, ne izhaja niti iz besedila Direktive 93/37 niti iz pripravljalnih dokumentov zanjo. Pojem „športni, rekreacijski in počitniški objekti“ namreč v členu 2(2) Direktive 93/37 ni nikakor opredeljen.

77 Take omejitve navedenega pojma tudi ni mogoče utemeljiti s sistematično razlago člena 2(2) Direktive 93/37. Tudi ob predpostavki, da se vse vrste naročil, ki so navedene v tej določbi, nanašajo na objekte, ki lahko, če je potrebno, zadovoljijo kolektivne potrebe uporabnikov, je treba ugotoviti, da zgolj na podlagi te okoliščine ni mogoče sklepati, da je zmožnost zadovoljevanja takih potreb pogoj za uporabo navedene določbe.

78 Ugotoviti je torej treba, da Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava s tem, da je zavrnilo stališče, da je pojem „športni, rekreacijski in počitniški objekti“ v smislu člena 2(2) Direktive 93/37 omejen na objekte, namenjene zadovoljevanju kolektivnih potreb uporabnikov. Torej je treba prvi del tretjega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

79 Glede drugega dela tega pritožbenega razloga je treba ugotoviti, da je točka 64 izpodbijane sodbe, na katero se v tem delu tožbenega razloga sklicuje Francoska republika, sestavni del odgovora Splošnega sodišča na trditev, da člen 2(2) Direktive 93/37 zajema le tiste vrste naročil, ki zadovoljujejo tradicionalne potrebe javnosti.

80 Poudariti je treba, da je Splošno sodišče v tej točki 64 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da je zakonodajalec Unije s členom 2 Direktive 93/37 področje uporabe te direktive izrecno odprl za nekatera posamezna nejavna naročila.

81 Člen 2 Direktive 93/73 je treba torej razlagati neodvisno od člena 1(a) te direktive. Ugotoviti je treba, da bi drugačna razlaga pomembno zmanjšala področje uporabe člena 2 navedene direktive, kar bi bilo v nasprotju s ciljem preprečevanja zaobidenja obveznosti, ki mu ta člen sledi.

82 Iz tega je mogoče sklepati, da Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava s tem, da je presodilo, da pogoj uporabe člena 2 Direktive 93/37, povezan s „tradicionalnimi potrebami javnosti“, ne izhaja iz opredelitve pojma javna naročila gradenj, navedenega v členu 1(a) te direktive.

83 Tudi drugi del tretjega pritožbenega razloga in torej ta pritožbeni razlog v celoti je treba zato zavrniti kot neutemeljen.

84 Ker noben pritožbeni razlog Francoske republike ni bil sprejet, je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

85 Člen 184(2) Poslovnika določa, da kadar pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče. V skladu s členom 138(1) Poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporabi na podlagi njegovega člena 184(1), se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se Francoski republiki naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Francoski republiki se naloži plačilo stroškov.

Podpisi